

Найменш всього Україна експортує державні урядові послуги, послуги приватним особам, культурні та рекреаційні послуги, послуги роялті і інші, пов'язані з використанням інтелектуальної власності, страхуванням та фінансами.

Найвищі обсяги імпорту послуг в Україну спостерігаються по категоріям «Державні і урядові послуги» та «Транспортні послуги». Їх середня питома вага за два аналізовані роки склала 22,2% та 20,4% відповідно, а імпортна вартість в 2017 році - 1055271,3 тис. дол. та 1213073,6 тис. дол. Проте, якщо по останній групі спостерігається зростання цієї вартості відносно попереднього року на 22,6%, то по урядовим послугам, навпаки, - зменшення на 20,8%.

Водночас слід зазначити, що окремі регіони України відіграють значний вплив на формування високих показників зовнішньої торгівлі України послугами, інші – навпаки не створюють її конкурентних переваг.

Висновки. Таким чином, на світовому ринку послуг Україна має багатогранні, але далеко не реалізовані перспективи. Можливість реалізації експортного потенціалу країни в цій галузі народного господарства залежить від високого рівня експортноорієнтованості вітчизняних виробників послуг та стимулювальних зусиль і допомоги з боку держави.

Список літератури

1. Зовнішня торгівля України товарами та послугами у 2017 році: стат. зб./ [за ред. А.О.Фризоренко]. – К. : Державна служба статистики України, 2018. – 148 с.
2. Україна у цифрах 2017: стат. зб. / [за ред. І.Є. Вернера]. – К. : Державна служба статистики України, 2018. – 241

УДК 657

ІМПОРТ ТОВАРІВ: ОБКЛАДЕННЯ ПДВ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

Кучеркова С.О., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
*Таврійський державний агротехнологічний університет м. Мелітополь,
Україна*

Summary: *The article discusses the specifics of imposing VAT on imported goods and how to reflect the operations on the import of goods in the VAT tax return and accounting. Considered moments determining tax liabilities and tax credit and determining the initial cost of the goods.*

Keywords: *imported goods, VAT, tax return, accounting, tax liabilities, tax credit, initial cost.*

Постановка проблеми. Українське підприємство (у т. ч. господарське), що планує придбати товар у закордонного постачальника (нерезидента), перш

за все має укласти з ним зовнішньоекономічний договір (контракт), у якому слід визначити порядок постачання, номенклатуру товарів, ціни, порядок розрахунків, реквізити сторін тощо.

Митними платежами є:

- мито;
- акцизний податок із ввезених на митну територію України (далі – МТУ) підакцизних товарів (продукції). Цей податок сплачується у порядку та випадках, установлених розд. VI Податкового кодексу (далі – ПК);

- ПДВ із ввезених на МТУ товарів (продукції).

Операції із ввезення товарів на митну територію України є об'єктом обкладення ПДВ за ставкою 20% (ліки – за ставкою 7%).

Як виняток, не обкладаються ПДВ операції із ввезення товарів, постачання яких на території України звільнене від ПДВ на підставі п. 197.1 ПК.

Датою виникнення податкових зобов'язань із ПДВ при імпорті є дата подання митному органу митної декларації. ПДВ сплачується на рахунки митних органів до або в день подання митної декларації. Причому сплатити податок з електронного ПДВ-рахунка не можна.

Базою обкладення ПДВ для імпортних товарів є договірна (контрактна) вартість, але не нижча від митної вартості цих товарів з урахуванням ввізного мита та акцизного податку. При цьому перерахунок іноземної валюти у валюту України для визначення бази оподаткування здійснюється за курсом НБУ, установленим НБУ на 0 годин дня подання митної декларації.

Податкову накладну на суму імпортного ПДВ не складають. У декларації та додатках до неї сплачений податок також не відображається.

Незважаючи на те що сума імпортного ПДВ перераховується не на ПДВ-рахунок, вона збільшує суму реєстраційного ліміту, але тільки за умови правильно оформленої митної декларації.

Підприємство-імпортер, яке є платником ПДВ, має право віднести суми ПДВ, сплачені при митному оформленні товару, до складу податкового кредиту. При цьому податковий кредит виникає на дату сплати податкового зобов'язання.

Підставою для відображення податкового кредиту в декларації є митна декларація, яка складена згідно з вимогами законодавства та підтверджує сплату податкового зобов'язання. Тому, якщо митне оформлення завершилось не в день подання митної декларації, податковий кредит може бути відображений тільки на дату завершення процедури митного оформлення з відповідним проставлянням відміток у митній декларації.

Якщо податковий кредит не відображено в період оформлення митної декларації, то відобразити його в декларації наступних звітних періодів не можна. виправити таку помилку можна, тільки подавши уточнюючий розрахунок до декларації відповідного періоду.

Неплатник ПДВ, які сплатили ПДВ при імпорті, не мають права на податковий кредит. Вони включають його суму до первісної вартості імпортного товару.

У декларації імпортний податковий кредит відображається в рядку 11.1 – для імпортних товарів, що за ставкою 20% і рядку 11.2 – для імпортних товарів за ставкою 7%.

У додатку 5 до декларації імпортний ПДВ не розшифровується.

Імпортовані запаси (добрива, насіння тощо) оприбутковуються у загальному порядку, установленому П(С)БО 9 «Запаси». Згідно із п. 8 цього стандарту придбані (отримані) або виготовлені запаси зараховуються на баланс підприємства за первісною вартістю.

Первісною вартістю засобів, придбаних за плату, є собівартість запасів, яка складається, зокрема, із таких фактичних витрат (п. 9 П(С)БО 9):

- Суми, що сплачуються за договором постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків;

- ввізного мита;

- непрямих податків у зв'язку із придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству;

- транспортно-заготівельних витрат;

- інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання у запланованих цілях.

Якщо за кордоном придбано ОЗ (комбайн, трактор тощо), то їх первісна вартість визначається відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби». Так, згідно із п. 8 цього стандарту до складу первісної вартості об'єкта ОЗ входять:

- суми, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);

- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт ОЗ;

- ввізне мито;

- непрямі податки, пов'язані з придбанням (створенням) ОЗ (якщо вони не відшкодовуються підприємству/установі);

- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження ОЗ;

- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням ОЗ до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Висновки. Оскільки при імпорті вартість придбаного товару чи ОЗ установлена в іноземній валюті, для правильного визначення первісної вартості одночасно з вищенаведеними нормами слід застосовувати ще й норми П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів». Так, при обчисленні первісної вартості імпортного товару (ОЗ) у гривнях важливе значення має, яка подія відбулася раніше: оприбуткування товарів чи оплата її вартості. Якщо першою подією є:

- перерахування авансу за товари, то їх первісна вартість визначається відповідно до абзацу першого п. 6 П(С)БО 21. Згідно із цією нормою сума авансу (передоплати) в іноземній валюті, наданого іншим особам у рахунок платежів

для придбання немонетарних активів (запасів, ОЗ, нематеріальних активів тощо), при включенні до вартості цих активів перераховується у валюту звітності за валютним курсом на початок дня дати сплати авансу. Тобто, якщо товар передоплачено на 100%, то при оприбуткуванні його вартість слід перерахувати у гривні за курсом НБУ на дату здійснення передоплати. Слід зазначити, що використаний у П(С)БО 21 термін «курс на початок дня» слід розуміти, як курс НБУ, встановлений на певну дату;

- отримання (оприбуткування) імпортного товару, то його первісна вартість визначається відповідно до п. 5 П(С)БО 21. За цією нормою операції в інвалюті під час первісного визнання відображаються у валюті звітності шляхом перерахунку суми в інвалюті за валютним курсом на початок дня дати здійснення операції (дати визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат).

Список літератури

1. Податковий Кодекс України // Електронний доступ: <http://sfs.gov.ua/nk/>
2. П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»// Електронний доступ: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

УДК 657.1

ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ В ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Левченко О.П., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет,
м. Мелітополь, Україна

Summary: The article describes the characteristics of trade activity and accounting organization in the wholesale and retail enterprise. The peculiarities of accounting organization objects at the enterprises of the trade industry have been investigated. Rationally formed accounting nomenclature contributes to the elimination of duplication in primary documents, registers of analytical and synthetic accounting, the formation of document flow and document circulation, as it is revealed in this paper.

Keywords: *trade, goods, wholesale and retail enterprise, primary document, document flow, document circulation.*

Постановка проблеми. Проблема удосконалення організації обліку в системі управління всіх ланок оптово-роздрібного торговельного підприємства є важливою темою для вирішення задач управління підприємством в цілому.